

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА и ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

Интегрирано спречување и контрола на загадувањето

КНИГА 1 - АПЛИКАЦИЈА

БАРАЊЕ ДОЗВОЛА ЗА УСОГЛАСУВАЊЕ СО ОПЕРАТИВЕН ПЛАН

СОДРЖИНА

I	ИНФОРМАЦИИ ЗА ОПЕРАТОРОТ/БАРАТЕЛОТ	5
I.1	ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ	5
<i>I.1.1</i>	<i>Сопственост на земјиштето</i>	<i>5</i>
<i>I.1.2</i>	<i>Сопственост на објектите</i>	<i>6</i>
<i>I.1.3</i>	<i>Вид на барањето</i>	<i>6</i>
I.2	ИНФОРМАЦИИ ЗА ИНСТАЛАЦИЈАТА	6
<i>I.2.1</i>	<i>Информации за овластеното контакт лице во однос на дозволата</i>	<i>7</i>
I.3	ИНФОРМАЦИИ ПОВРЗАНИ СО ИЗМЕНИ НА ДОБИЕНА А ИНТЕГРИРАНА ЕКОЛОШКА ДОЗВОЛА	7
II	ОПИС НА ИНСТАЛАЦИЈАТА, НЕЈЗИНИТЕ ТЕХНИЧКИ ДЕЛОВИ И ДИРЕКТНО ПОВРЗАНИТЕ АКТИВНОСТИ	9
III	УПРАВУВАЊЕ И КОНТРОЛА НА ИНСТАЛАЦИЈАТА	10
IV	СУРОВИНИ И ПОМОШНИ МАТЕРИЈАЛИ, ДРУГИ СУПСТАНЦИИ И ЕНЕРГИИ УПОТРЕБЕНИ ИЛИ ПРОИЗВЕДЕНИ ВО ИНСТАЛАЦИЈАТА	11
V	РАКУВАЊЕ СО МАТЕРИЈАЛИТЕ	12
V.1	РАКУВАЊЕ СО СУРОВИНИ, МЕЃУПРОИЗВОДИ И ПРОИЗВОДИ	12
V.2	ОПИС НА УПРАВУВАЊЕТО СО ЦВРСТ И ТЕЧЕН ОТПАД ВО ИНСТАЛАЦИЈАТА	14
V.3	ОДЛОЖУВАЊЕ НА ОТПАДОТ ВО ГРАНИЦИТЕ НА ИНСТАЛАЦИЈАТА (СОПСТВЕНА ДЕПОНИЈА)	16
VI	ЕМИСИИ	17
VI.1	ЕМИСИИ ВО АТМОСФЕРАТА	17
<i>VI.1.1</i>	<i>Детали за емисија од точкasti извори во атмосферата</i>	<i>17</i>
VI.2	ЕМИСИИ ВО ПОВРШИНСКИТЕ ВОДИ	18
VI.3	ЕМИСИИ ВО КАНАЛИЗАЦИЈА	18
VI.4	ЕМИСИИ ВО ПОЧВАТА	19
VI.5	ЕМИСИИ НА БУЧАВА	20
VI.6	ВИБРАЦИИ	20
VI.7	ИЗВОРИ НА НЕЈОНИЗИРАЧКО ЗРАЧЕЊЕ	21
VII	СОСТОЈБИ НА ЛОКАЦИЈАТА И ВЛИЈАНИЕТО НА АКТИВНОСТА	22
VII.1	ОПИШЕТЕ ГИ УСЛОВИТЕ НА ТЕРЕНОТ НА ИНСТАЛАЦИЈАТА	22
VII.2	ОЦЕНКА НА ЕМИСИИТЕ ВО АТМОСФЕРАТА	22
VII.3	ОЦЕНКА НА ВЛИЈАНИЕТО ВРЗ ПОВРШИНСКИОТ РЕЦИПИЕНТ	23
VII.4	ОЦЕНКА НА ВЛИЈАНИЕТО НА ИСПУШТАЊАТА ВО КАНАЛИЗАЦИЈА	24
VII.5	ОЦЕНКА НА ВЛИЈАНИЕТО НА ЕМИСИИТЕ ВРЗ ПОЧВАТА И ПОДЗЕМНИТЕ ВОДИ	24
<i>VII.5.1</i>	<i>Расфрлање на земјоделски и неземјоделски отпад</i>	<i>24</i>
VII.6	ЗАГАДУВАЊ НА ПОЧВАТА/ПОДЗЕМНАТА ВОДА	26
VII.7	ОЦЕНКА НА ВЛИЈАНИЕТО ВРЗ ЖИВОТНАТА СРЕДИНА НА ИСКОРИСТУВАЊЕТО НА ОТПАДОТ ВО РАМКИТЕ НА ЛОКАЦИЈАТА И/ИЛИ НЕГОВОТО ОДЛАГАЊЕ	26
VII.8	ВЛИЈАНИЕ НА БУЧАВАТА	27
VIII	ОПИС НА ТЕХНОЛОГИИТЕ И ДРУГИТЕ ТЕХНИКИ ЗА СПРЕЧУВАЊЕ, ИЛИ ДОКОЛКУ ТОА НЕ Е МОЖНО, НАМАЛУВАЊЕ НА ЕМИСИИТЕ НА ЗАГАДУВАЧКИТЕ МАТЕРИИ	28

VIII.1	МЕРКИ ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА ЗАГАДУВАЊЕТО ВКЛУЧЕНИ ВО ПРОЦЕСОТ	28
VIII.2	МЕРКИ ЗА ТРЕТМАН И КОНТРОЛА НА ЗАГАДУВАЊЕТО НА КРАЈОТ ОД ПРОЦЕСОТ .	28
IX	МЕСТА НА МОНИТОРИНГ И ЗЕМАЊЕ НА ПРИМЕРОЦИ	29
X	ЕКОЛОШКИ АСПЕКТИ И НАЈДОБРИ ДОСТАПНИ ТЕХНИКИ	30
X.1	ОПИШЕТЕ ГИ НАКРАТКО ГЛАВНИТЕ АЛТЕРНАТИВИ НА ПРЕДЛОЗИТЕ СОДРЖАНИ ВО БАРАЊЕТО, ДОКОЛКУ ПОСТОЈАТ ТАКВИ.....	30
XI	ПРОГРАМА ЗА ПОДОБРУВАЊЕ	31
XII	ОПИС НА ДРУГИ ПЛАНИРАНИ ПРЕВЕНТИВНИ МЕРКИ.....	32
XII.1	СПРЕЧУВАЊЕ НА НЕСРЕЌИ И ИТНО РЕАГИРАЊЕ	32
XII.2	ДРУГИ ВАЖНИ ДОКУМЕНТИ ПОВРЗАНИ СО ЗАШТИТАТА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА	32
XIII	РЕМЕДИЈАЦИЈА, ПРЕСТАНОК СО РАБОТА, ПОВТОРНО ЗАПОЧНУВАЊЕ СО РАБОТА И ГРИЖА ПО ПРЕСТАНОК НА АКТИВНОСТИТЕ	33
XIV	НЕТЕХНИЧКИ ПРЕГЛЕД	34
XV	ИЗЈАВА	35

I ИНФОРМАЦИИ ЗА ОПЕРАТОРОТ/БАРАТЕЛОТ

I.1 Општи информации

Име на компанијата ¹	Друштво за трговија производство и транспорт ЈОКИ КОМЕРЦ Атанас ДООЕЛ с. Брвеница, Брвеница
Правен статус	ДООЕЛ
Сопственост на компанијата	приватна
Адреса на седиштето	Брвеница, Брвеница
Поштенска адреса (доколку е различна од погоре споменатата)	како погоре наведено
Матичен број на компанијата ²	5251931
Шифра на основната дејност според НКД	01-47 одгледување живина
СНАП код ³	1005
НОСЕ код ⁴	110.05 (управување со отпад од живина)
Број на вработени	8
Овластен претставник	
Име	Атанас Веселиновски
Единствен матичен број	2606954470000
Функција во компанијата	Управител без ограничувања
Телефон	
Факс	
е-маил	borce.veselinovski@yahoo.com

I.1.1 Сопственост на земјиштето

Име и адреса на сопственикот(-ците) на земјиштето на кое активностите се одвиваат (доколку е различна на барателот именуван погоре).

Име на сопственикот	Република Македонија (*)
Адреса	

¹ Како што е регистрирано во судот, важечка на денот на апликацијата

² Копија на судската регистрација треба да се вклучи во Прилогот I-а

³ Selected nomenclature for sources of air pollution, дадено во Анекс 1 од Додатокот од Упатството

⁴ Nomenclature for sources of emission

(*) Напомена: Земјиштето на кое е лоцирана фармата е во сопственост на државата. Фармата има Договор за закуп за користење на земјиштето.

1.1.2 Сопственост на објектите

Име и адреса на сопственикот(-ците) на објектите и помошните постројки во кои активноста се одвива (доколку е различно од барателот спомнатата погоре).

Име:	Атанас Веселиновски
Адреса:	како погоре наведено

1.1.3 Вид на барањето⁵

Обележете го соодветниот дел

Нова инсталација	
Постоечка инсталација	X
Значителна измена на постоечка инсталација	
Престанок со работа	

1.2 Информации за инсталацијата

Име на инсталацијата ⁶	Друштво за трговија производство и транспорт ЈОКИ КОМЕРЦ Атанас ДООЕЛ с.Брвеница, Брвеница – Подружница ФАРМА ДОЛНЕНИ с. Долнени, Долнени
Адреса на која инсталацијата е лоцирана, или каде ќе биде лоцирана	Ул. Населено место без уличен систем бр. ББ Долнени, Долнени
Координати на локацијата според Националниот координатен систем (10 цифри-5 Исток, 5 Север) ⁷	Е – 53746078 m N – 4584458.93 m UTM
Категорија на индустриски активности кои се предмет на барањето ⁸	6. Други дејности 6.6. Инсталации за интензивно живинарство или за свињарство со повеќе од:

⁵ Ова се однесува на трансфер на дозволата во случај на продажба на инсталацијата

⁶ Се однесува на името на инсталацијата како што е регистрирана или ќе биде регистрирана во судот. Да се вклучи копија на регистрацијата во **Прилог I-а**.

⁷ Мапи на локацијата со географска положба и јасно назначени граници на инсталацијата треба да се поднесат во **Прилог II-б**.

⁸ Внеси го (ги) кодот и активноста (е) наброени во Анекс 1 од ИСКЗ Уредбата (Сл. Весник 89/05 од 21 Октомври 2005). Доколку инсталацијата вклучува повеќе технологии кои се цел на ИСКЗ, кодот за секоја технологија треба да се означат. Кодовите треба јасно да се одделени меѓусебе.

	(а) 40.000 места за живина; (б) 2.000 места за гоење свињи (над 30кг); или (в) 750 места за маторици.
Проектиран капацитет	90 000 (70 000 кокошки + 20 000 еднодневни пилиња)

Да се вклучат копии од сите важечки дозволи на денот на аплицирањето во **Прилогот I.а.**

Да се вклучат сите останати придружни информации во **Прилогот I.б.**

1.2.1 Информации за овластеното контакт лице во однос на дозволата

1.3 Информации поврзани со измени на добиена А интегрирана еколошка дозвола

Операторот/барателот да пополни само во случај на измена на добиената А интегрирана еколошка дозвола.

Име на инсталацијата (според важечката интегрирана еколошка дозвола)	неприменливо
Датум на поднесување на апликацијата за А интегрирана еколошка дозвола	неприменливо
Датум на добивање на А интегрираната еколошка дозвола и референтен број од регистрот на добиени А интегрирани еколошка дозволи	неприменливо
Адреса на која инсталацијата или некој нејзин релевантен дел е лоциран	неприменливо
Локација на инсталацијата (регион, општина, катастарски број)	неприменливо
Причина за аплицирање за измена во интегрираната дозвола	неприменливо

Опис на предложените измени.

ОДГОВОР:

Активностите на фармата се отпочнати во раните седумдесетти години на минатиот век, кога се изградени објектите и е набавена и опремата. Фармата долги години функционираше како дел од Земјоделскиот комбинат "Прилеп" од Прилеп. Од 2009

година, фармата е во приватна сопственост, и во моментот вработува вкупно 8 луѓе, согласно моменталните потреби и обемот на работа.

Прилог I-а содржи копија од Документот за регистрирана дејност на фирмата Јоки Комерц Атанас ДООЕЛ с. Брвеница, Брвеница, како и Тековна состојба на фирмата издадени од Централниот Регистар на Република Македонија, регионална канцеларија во Тетово, каде фармата Долнени е евидентирана како подружница фарма Долнени с. Долнени, Долнени.

Прилогот I-б содржи Урбанистичката документација на фармата, поточно архитектонски и урбанистички услови.

II ОПИС НА ИНСТАЛАЦИЈАТА, НЕЈЗИНИТЕ ТЕХНИЧКИ ДЕЛОВИ И ДИРЕКТНО ПОВРЗАНИТЕ АКТИВНОСТИ

Опишете ја постројката, методите, процесите, помошните процеси, системите за намалувањето и третман на загадувањето и искористување на отпадот, постапките за работа на постројката, вклучувајќи и копии од планови, цртежи или мапи (теренски планови и мапи на локацијата, дијаграми на постапките за работа) и останати поединости, извештаи и помошна документација кои се потребни да ги опишат сите аспекти на активността.

Овде треба да се вклучи приказ на развитокот на процесите.

Прилог II треба да содржи листа на сите постапки/процеси од одделните делови кои се одвиваат, вклучувајќи дијаграми на постапки за секој од нив со дополнителни релевантни информации.

ОДГОВОР:

Инсталацијата "Долнени" е живинарска фарма, лоцирана во атарот на селото Долнени, во близина на градот Прилеп, во која се врши одгледување на живина (еднодневни пилиња, кокошки - несилки) и производство на јајца. Детали за производствениот процес се дадени во **Прилог II-а** од ова барање.

Како дополнителна документација се приложени мапата на Република Македонија, со локациски приказ на фармата, мапа на локацијата и сателитска снимка на локацијата - **Прилогот II-б** и **Прилогот II-в**, кој го прикажува ситуационото решение на фармата.

III УПРАВУВАЊЕ И КОНТРОЛА НА ИНСТАЛАЦИЈАТА

Треба да се наведат детали за структурата на управувањето со инсталацијата. Приложете организациони шеми, како и сите важечки изјави на политики за управувањето со животната средина, вклучувајќи ја тековната оценка за состојбата со животната средина .

Наведете дали постои сертифициран Систем за управување со животната средина за инсталацијата.

Доколку постои сертифициран Систем за управување со животната средина за инсталацијата, наведете за кој стандард станува збор и вклучете копија од сертификатот за акредитација.

Овие информации треба да го сочинуваат **Прилог III-а**.

ОДГОВОР:

Детали за управувањето и контролата во живинарската фарма "Долнени" се дадени во **Прилог III**.

IV СУРОВИНИ И ПОМОШНИ МАТЕРИЈАЛИ, ДРУГИ СУПСТАНЦИИ И ЕНЕРГИИ УПОТРЕБЕНИ ИЛИ ПРОИЗВЕДЕНИ ВО ИНСТАЛАЦИЈАТА

Да се даде листа на сировини и помошни материјали, супстанции, препарати, горива, и енергија која се произведува или употребува преку активността.

Листата(-тите) која е дадена треба да биде сосема разбирлива и треба да се вклучат, сите употребени материјали, горивата, меѓупроизводи, лабораториски хемикалии и производ(и).

Посебно внимание треба да се посвети на материјалите и производите кои се составени или содржат опасни супстанции. Списокот мора да ги содржи споменатите материјали и производи со јасна ознака согласно Анекс II од Додатокот на Упатството.

Табели [IV.1.1](#) и [IV.1.2](#) мораат да се пополнат.

Дополнителни информации треба да се дадат во **Прилогот IV**.

ОДГОВОР:

Опис за потрошувачката на енергенси е даден во **Прилогот IV-а**. Листа на сировини, меѓупроизводи и произведени продукти вклучувајќи ги сите други материјали се дадени во **Прилог IV**, а како дополние се дадени и **Табелите IV.1.1** и **IV.1.2**, во **Прилогот IV-б**. Ситуацијата на која се претставени локациите на сите сировини и помошни материјали е прикажана во **Прилогот IV-в**.

V РАКУВАЊЕ СО МАТЕРИЈАЛИТЕ

V.1 Ракување со сировини, меѓупроизводи и производи

Во табелите [IV.1.1](#) и [IV.1.2](#) од Секцијата IV треба да се набројат сите материјали.

Овде треба да се истакнат детали за условите на складирање, локација во објектот, системот за сегрегација и транспортните системи во објектот. Приложете информациите кои се однесуваат на интегрираноста, непропусливоста и финалното тестирање на цевките, резервоарите и областите околу постројките.

Дополнителните информации треба да бидат дел од Прилогот V.1

ОДГОВОР:

Храната која се употребува во процесот се набавува од надворешни добавувачи, и таа се испорачува во фармата периодично, во зависност од потребите, најчесто еднаш месечно. Се работи за зрнеста храна, која се испорачува во пластични и хартиени вреќи како и вреќи од јута, во пакувања од 10, 20, 25 и 50 кг. Соиното масло се чува во оригиналната пластична амбалажа. Храната се испорачува со возила, до рампата за истовар во сортирницата, од каде рачно се носи во просторијата веднаш до сортирницата, која се користи како склад за храна и просторија за припрема на храната. Храната се чува во оригиналните пакувања, се до нејзината употреба. Припремата на храната, нејзиното мелење и мешање се врши со помош на машина, во истата просторија. Готовата храна се товари во тракторска приколка, рачно, со помош на колички и лопати, и со помош на трактор се носи до силосите кои се наоѓаат непосредно до халите, каде се внесуваат по пневматски пат. Од силосите веќе процесот на хранење на живината е автоматизиран, и се одвива машински, со помош на хранилки. Краток период, од носењето на пилињата во халата, истите се хранат рачно, односно се оставаат плитски садови на подот на халата на повеќе места.

Водоснабдувањето на фармата се врши преку изградена водоводна инсталација. Водоснабдување во халите се врши преку системи на поилки, во халата за несилки систем со цуцли, додека во халата за пилиња систем со поилки.

Репроматеријалите кои се користат во процесот, како амбалажата, картонска амбалажа, пластични кеси и сл., се набавуваат од надворешен добавувач. Тие се транспортираат до сортирницата со помош на возила, каде се складираат тие до нивното користење.

Нафтата која се користи за загревање на халата за пилиња, се складира во буриња за чување на нафта, прописно затворени и сместени веднаш до халата за пилиња. Набавката на нафтата се врши по потреба, и во периодот кога се одгледуваат пилињата, најчесто по 500 л. Термогенот се наоѓа во претпросторот на халата за одгледување на пилиња

Како дезинфициенс во двете бариери на фармата се користи дезинфиционо средство ЕКО ЦИД. Средството се чува затворено и во својата оригинална амбалажа (пакување од 1л), во сува просторија во управната зграда. Се употребува по 2 кг месечно за една бариера.

Јајцата како главен производ на фармата се собираат рачно од решетките под кафезите. Тие се собираат во картонска амбалажа, се носат рачно до излезот на халата од каде со помош на трактор се транспортираат до сортирницата. Тој простор е исклучително наменет за пакување и крајниот продукт се складира во кутии. Во сортирницата се врши нивна селекција и пакување во финалната амбалажа, по што понатаму следи негово транспортирање до крајната дестинација.

Скршените јајца кои се јавуваат во процесот, во халата за несилки и сортирницата, се продаваат. Тие се пакуваат во картонска амбалажа за јајца и и без задржување се носат на продажба.

Детали за суровините, помошните материјали, производите и отпадот се дадени во **Табелите IV.1.1 и IV.1.2 (Прилогот IV-б)**. Локациите на складирањето на суровините, меѓупродуктите и производите прикажани се на ситуационата мапа која може да се најде во **Прилогот IV-в**.

V.2 Опис на управувањето со цврст и течен отпад во инсталацијата.

За секој отпаден материјал, дадете целосни податоци;

- (а) Името;
- (б) Опис и природа на отпадот;
- (в) Извор;
- (г) Каде е складиран и карактеристики на просторот за складирање;
- (д) Количина/волумен во m^3 и тони;
- (е) Период или периоди на создавање;
- (ж) Анализи (да се вклучат методи на тестирање и Контрола на Квалитет);
- (з) Кодот според Европскиот каталог на отпад

Во случај кога одреден отпад се карактеризира како опасен, во информација треба тоа да биде јасно нагласено, согласно дефиницијата за опасен отпад од Законот за отпад (Службен весник 68-04).

Сумарните табели [V.2.1](#) и [V.2.2](#) треба да се пополнат, за секој отпад соодветно. Потоа, треба да се даде информација за Регистрацискиот број на Лиценцата/дозволата на претприемачот за собирање на отпад или на операторот за одложување/повторна употреба на отпадот, како и датумот на истекување на важечките дозволи.

Дополнителните информации треба да го сочинуваат **Прилогот V.2**

ОДГОВОР:

Целокупниот отпад кој што се создава во живинарската фарма Долени сумарно е претставен во **Прилогот V.2**.

Општата поделба на отпадот е отпад од комунален карактер кој што најчесто доаѓа од административниот дел на инсталацијата како и од процесот на пакување на јајцата, отпад од живината и отпад од изумрените животни.

Досегашната пракса од управувањето со цврст комунален отпад покажува дека основните извори на ваквиот тип на отпад потекнуваат од секојдневните активности при работата на живинарската фарма. Најголемиот процент отпаѓа на отпадот од амбалажата, а соодветно процент чинат и количините од секојдневните активности на луѓето кои се ангажирани во управната зграда и сортирницата (хартија, пластика), како и од одржувањето на инсталацијата.

Целокупниот комунален отпад се одложува локално во корпи и вреќи се до негово одвезување од фармата, во контејнери во кругот на општината. Согласно ЛЕАП на Општина Долнени, јавното комунално претпријатие во општината е задолжено за

управување со комуналниот отпад. Фармата е во преговори за склучување на договор со комуналното претпријатие за собирање на комуналниот отпад од фармата со специјални возила. По склучувањето на договорот, фармата ќе обезбеди контејнери и останата опрема согласно условите кои ќе ги издаде комуналното претпријатие.

Угинатите животни во овој момент, се стерилизираат и приготвуваат како храна за кучањата кои се чуваат во кругот на фармата. Појавата на ваков отпад, досега е многу ретка и незначителна. Пердувите кои остануваат се одложуваат заедно со комуналниот отпад.

Согласно Законот за нуспроизводи од животинско потекло (Сл. Весник на РМ бр.113/07 од 20.09.2007 година) ваквиот отпад се собира, превезува и идентификува без непотребно одложување, во објекти кои се одобрени согласно истиот закон. Процесот на превземање идентификување и собирање се врши без загрозување на здравјето на луѓето, здравствената заштита на животните и без штетни влијанија на животната средина.

Овие решенија и мерки претставени во Законот ќе бидат дел од стратегијата за интегриран систем на управување со нуспроизводи од животинско потекло и штетните влијанија од нив, кој треба да ја донесе Владата на Република Македонија.

Во овој момент Министерството за земјоделство шумарство и водостопанство, институција надлежна за управување со ваквиот тип на отпад, сеуште нема воспоставено систем кој ќе управува со отпадот.

Управата на фармата е свесна за проблемите кои можат да настанат од ваквиот начин на управување, и е спремна да ги примени мерките и решенијата кои ќе бидат наложени од страна на Министерството.

Како временна мерка фармата предлага решение за ваквиот отпад кое вклучува замрзнување на труповите, во херметички затворени пластични кеси, потоа нивно затрупување во специјална водонепропустна јама, вклучително и дезинфекција. Решението е подетално објаснето во поглавјето Програма за подобрување.

Животинскиот отпад кој се продуцира во халите за одгледување на живината, се собира со рачно со помош на санки-гребачи (скрејпери) од подот и се носи во каналот за отпад, на крајот на халата. Од тука со санка (скрејпер) се носи до лентата за исфрлање на отпадот преку која отпадот се товари на тракторска приколка. Со тракторска приколка отпадот се транспортира до депонијата за интерна употреба која се наоѓа позади халата. Делумно сушење на овој отпад се врши во халата на подот и во каналот.

Отпадот кој се продуцира во халата за пилиња измешан со постелката од оризова арпа, се отстранува од халата после завршувањето на секој турнус. Отстранувањето на овој отпад се врши рачно со алатки, и со помош на трактор се транспортира до депонијата во кругот на фармата.

Депонијата е непокриена со што е изложена на атмосферски влијанија. Отпадот се одложува директно на земјата, не постои бетонска платформа и нема систем кој би го собирал исцедокот од отпадот при атмосферски врнежи.

Овој отпад се продава како ѓубриво главно на индивидуални земјоделци.

Фекалните отпадни води кои се продуцираат во управната зграда и сортирницата се одведуваат во септичката јама која се наоѓа во непосредна близина на управната зграда. Септичката јама е со капацитет од 32 кубни метри. Септичката јама е со пристап кој овозможува нејзино празнење, со помош на возило-цистерна. До овој момент фармата сеуште нема извршено празнење на фармата, имајќи го во предвид бројот на вработени како временскиот период за кој работи фармата. Во иднина се предвидува нејзино празнење во зависност од потребите, со помош на цистерна која би била ангажирана од јавното комунално претпријатие, кое потоа и го третираше овој отпад.

Течниот отпад и милта од миењето и чистењето на халите не се собира, туку се испушта преку канал во просторот покрај халите. Процесот на миење и чистење се изведува со топла вода и водни пумпи со млазници и без употреба на детергенти или други хемиски

средства, па количината на отпадна вода која се продуцира при овој процес е мала. Миење на халите се врши после секој завршен турнус, значи халата за пилиња се мие еднаш годишно, додека халата за несилки на секои 12 до 15 месеци.

V.3 Одложување на отпадот во границите на инсталацијата (сопствена депонија)

За отпадите кои се одложуваат во границите на инсталацијата, треба да се поднесат целосни детали за местото на одложување (вклучувајќи меѓу другото процедури за селекција за локацијата, мапи на локацијата со јасна назначеност на заштитените водни зони, геологија, хидрогеологија, план за работа, составот на отпадот, управување со гасови и исцедокот и грижа по затворање на локацијата).

Дополнителните информации да се вклучат во **Прилог V.2-а**.

ОДГОВОР:

Количината на годишно ниво е околу 480m³ живински отпад или пак ѓубриво, со моменталниот капацитет. Меѓутоа одложувањето на ваквиот отпад на подолго време од неколку месеци се одвива во текот на зимскиот период, од октомври до март, што значи дека оваа количина која се одложува во кругот на фармата е помала, околу 240m³. Останатиот период, овој отпад не се задржува повеќе од неколку дена, имајќи во предвид дека истиот се продава како ѓубриво на локалните земјоделци. Отпад при настанувањето во халите за одгледување на еднодневни пилиња и халата за несилки со производство на јајца, делумно се суши додека отстојува, до неговото изнесување од халата. Живинското ѓубре е со стандарден квалитет кој настанува по сушењето, а тоа е 4% азот и околу 65 -70% влага.

Привременото одложување на отпадот под живината се врши во дворот на фармата на депонија за интерна употреба, со моментална површина од 150 квадратни метри. Депонијата е отворена, изложена на надворешни атмосферски влијанија, и непостои бетонска подлога ниту канал кој би ги зафаќал исцедени отпадни води од отпадот.

Позицијата на депонијата е дадена во прилогот

Целосниот опис на самата локација вклучувајќи го и местото за одложување на животинскиот отпад е дадена во **Поглавјето VII 1**.

Досегашната пракса која ќе продолжи и во иднина е откуп на овој тип на отпад, на индивидуални земјоделци и фирми.

Управата на фармата е свесна дека решението кое во овој момент се користи неопходно е да се измени, во насока на елиминирање на отпадните води, кои се продуцираат со исцедокот од отпадот, како и во насока на сушење на отпадот а со тоа и минимизирање на емисиите на миризба. За таа цел фармата разгледува решение кое би ги елиминирало негативните влијанија од привремената депонија. Истото е приложено во оперативниот план

VI ЕМИСИИ

VI.1 Емисии во атмосферата

VI.1.1 Детали за емисија од точкасти извори во атмосферата

Сите емисии од точкасти извори во атмосферата треба детално да бидат објаснети. За емисии од парни котли со топлотен влез над 5 MW и други котли над 250 kW треба да се пополни Табела [VI.1.1](#). За сите главни извори на емисија треба да се пополнат Табелите [VI.1.2](#) и [VI.1.3](#), а табелата [VI.1.4](#) да се пополни за помали извори на емисија.

Потребно е да се вклучи список на сите извори на емисии, заедно со мапи, цртежи, и придружна документација како **Прилог VI**. Информации за висината на емисиите, висина на покривите, и др. , исто така треба да се вклучат, како и описи и шеми на сите системи за намалување на емисиите.

Барателот треба да го наведе секој извор на емисија од каде се емитираат супстанциите наведени во Анекс III од Додатокот на Упатството.

За емисии надвор од Белешките за НДТ, потребно е да се направи целосна проценка на постоечкиот систем за намалување/третман на емисиите. Потребно е да се приложи изготвен план за подобрување насочен кон постигнување на граничните вредности од Белешките за НДТ. Со тоа треба да се означат конкретни цели и временски распоред, заедно со опции за модификација, надградување и замена потребни за да се доведат емисиите во рамките поставени во Белешките за НДТ. Секој неуспех во постигнување на граничните вредности од Белешките за НДТ треба да биде објаснет и оправдан.

VI.1.1.1 Фугитивни и потенцијални емисии

Во Табела [VI.1.5](#) да се даде листа на детали за фугитивните и потенцијални емисии.

Согласно активностите наведени во *Правилникот за максимално дозволени констракции и количество и за други штетни материји што може да се испуштаат во воздухот од одделни извори на загадување (Службен весник 3/90)* во врска со ограничувањето на емисиите на испарливи органски соединенија при употреба на органски раствори во поединечни активности и инсталации:

- наведете дали емисиите се во границите дадени во гореспоменатиот Правилник, и доколку не се, како тие ќе се постигнат.

Целосни детали и сите дополнителни информации треба да го сочинуваат **Прилогот VI.1.2**

ОДГОВОР:

Во **Прилогот VI** се претставени резултатите од извршените мерења на емисиите во атмосферата. Мерењатата се изведени на еден од вентилационите оџаци на халата за одгледување на несилки, која е во полн капацитет, во моментот. Од заклучокот даден во

лабораторискиот извештај може да се констатира дека емисиите на мерените параметри, се во максимално дозволените граници

VI.2 Емисии во површинските води

За емисии во површинските води треба да се пополнат табелите [VI.2.1](#) и [VI.2.2](#).

Листа на сите емисиони точки, заедно со мапите, цртежите и придружната документација треба да се вклучи во **Прилог VI.2**.

Барателот треба да наведе за секој извор на емисија посебно дали се емитуваат супстанции наведени во Анекс IV од Додатокот на Упатството.

Потребно е да се дадат детали за сите супстанции присутни во сите емисии, согласно Табелите III до VIII од Уредбата за класификација водите (Службен Весник 18-99). Мора да бидат вклучени сите истекувања на површински води и сите поројни води од дождови кои се испуштаат во површинските води. За сите точки на истекување треба да биде дадена географска положба по националниот координативен систем (10 цифри, 5 И, 5 С). Треба да се наведе идентитетот и типот на реципиентот (река, канал, езеро и др.)

За емисии надвор од Белешките за НДТ, потребно е да се направи целосна проценка на постоечкиот систем за намалување/третман на емисиите. Потребно е да се приложи изготвен план за подобрување насочен кон постигнување на граничните вредности од Белешките за НДТ. Со тоа треба да се означат конкретни цели и временски распоред, заедно со опции за модификација, надградување и замена потребни за да се доведат емисиите во рамките поставени во Белешките за НДТ. Секој неуспех во постигнување на граничните вредности од Белешките за НДТ треба да биде објаснет и оправдан.

ОДГОВОР:

Фармата не генерира истечни отпадни води, освен фекалните кои се собираат во септичката јама, и отпадните води создадени од миењето на халите, кои се продуцираат еднаш во годината. Овие отпадни води кои се продуцираат од миењето на халите се мали според количината, ако се има во предвид начинот на кој се врши миењето, и во моментот се испуштаат во зелените површини околу халите. Важно е да се напомене дека овие отпадни води не содржат остатоци од детергенти ниту од други хемикалии, бидејќи миењето се врши со помош на топла вода и употреба на водни пумпи и млазници.

Управата на фармата со Програмата за подобрување предлага решение, со кое овие отпадни води ќе се соберат со помош на канали, во шахта од каде понатаму ќе се одведува оваа вода со помош на цистерни.

VI.3 Емисии во канализација

Потребно е да се комплетираат табелите [VI.3.1](#) и [VI.3.2](#).

Сумарна листа на изворите на емисии, заедно со мапите, цртежите и дополнителната документација треба да се вклучи во **Прилог VI.3**. Потребно е да се дадат детали за сите супстанции присутни во било кои емисии, согласно Табелите III до VIII од Уредбата за класификација водите (Сл. весник 18-99). Исто така во **Прилогот VI.3** треба да се вклучат сите релевантни информации за канализацијата приемник, вклучувајќи и системи за намалување/третирање на отпадни води кои не се досега опишани.

За емисии надвор од Белешките за НДТ, потребно е да се направи целосна проценка на постоечкиот систем за намалување/третман на емисиите. Потребно е да се приложи изготвен план за подобрување насочен кон постигнување на граничните вредности од Белешките за НДТ. Со тоа треба да се означат конкретни цели и временски респоред, заедно со опции за модификација, надградување и замена потребни за да се доведат емисиите во рамките поставени во Белешките за НДТ. Секој неуспех во постигнување на граничните вредности од Белешките за НДТ треба да биде објаснет и оправдан. Дадете детали за сите емисии кои може да имаат влијание на интегритетот на канализацијата и на безбедноста во управувањето и одржувањето на канализацијата.

ОДГОВОР:

Не е применливо.

VI.4 Емисии во почвата

За емисии во почва да се пополнат Табелите [VI.4.1](#) и [VI.4.2](#).

Опишете ги постапките за спречување или намалување на влезот на загадувачки материји во подземните води, како и постапките за спречување на нарашување на состојбата на било кои подземни водни тела.

Барателот треба да обезбеди детали за видот на супстанцијата (земјоделски и неземјоделски отпад) кој треба да се расфрла на почвата (отпадна мил, пепел, отпадни течности, кал и др.) како и предложените количества за апликација, периоди на испуштање и начинот на испуштање (испустна цевка, резервоар).

За емисии надвор од Белешките за НДТ, потребно е да се направи целосна проценка на постоечкиот систем за намалување/третман на емисиите. Потребно е да се приложи изготвен план за подобрување насочен кон постигнување на граничните вредности од Белешките за НДТ. Со тоа треба да се означат конкретни цели и временски респоред, заедно со опции за модификација, надградување и замена потребни за да се доведат емисиите во рамките поставени во Белешките за НДТ. Секој неуспех во постигнување на граничните вредности од Белешките за НДТ треба да биде објаснет и оправдан. Секој неуспех во постигнување на граничните вредности од Белешките за НДТ треба да биде објаснет и оправдан.

ОДГОВОР:

Во моментот, како резултат на работата на фармата, континуирано се емитираат загадувачки материји во почва и во подземните води единствено од времената депонија за животински отпад, која се наоѓа во кругот на фармата. Емисиите се во форма на исцедок од отпадот, кој се одложува на земја. Овие емисии се поизразени во периодот од октомври до март, кога се бележи и таложењето на отпадот на депонијата. Периодот од март до октомври животинскиот отпад не се задржува подолго од неколку дена на депонијата, бидејќи истиот се продава на локални земјоделци кои истиот го користат како ѓубриво.

Фармата изврши мерење и хемиска анализа на почвата и тоа вкупен азот, вкупен фосфор како и анализа на тешки метали, приустни во близина на депонијата за животински отпад. Резултатите од анализата се претставени во **Прилогот VI**.

Решението кое го предлага фармата целосно би ги елиминирало овие емисии во почва. Решението предвидува изградба на бетонско плато за одложување на отпадот од живината, истото е подетално објаснето во Програмата за подобрување, **Прилогот X**.

VI.5 Емисии на бучава

Дадете детали за изворот, локацијата, природата, степенот и периодот или периодите на емисиите на бучава кои се направени или ќе се направат.

Табела [VI.5.1](#) треба да се комплетира, како што е предвидено за секој извор.

Придружната документација треба да го сочинува **Прилогот VI. 5**

За емисии надвор од опсегот предвиден со Одлуката за утврдување во кои случаи и под кои услови се смета дека е нарушен мирот на граѓаните од штетена бучава (Сл. Весник 64 од 1993 год.), потребно е да се направи целосна проценка на постоечкиот систем за намалување/третман на емисиите. Потребно е да се приложи изготвен план за подобрување насочен кон постигнување на граничните вредности од Белешките за НДТ. Со тоа треба дас е означт конкретни цели и временски распоред, заедно со опции за модификација, надградување и замена потребни за да се доведат емисиите во рамките поставени во Белешките за НДТ.

ОДГОВОР:

Како извори на бучава кои можат да се издвојат во технолошкиот процес на фармата би ги навеле системот за вентилација во халите, и возилата кои вршат дотур на суровини и одвоз на производи од халата. Имајќи ја во предвид локацијата на фармата, нејзината непосредна близина до регионален пат, непосредното опкружување и фактот што таа се наоѓа надвор од населено место, може да се заклучи дека емисиите на бучава кои се произведуваат на фармата се незначителни, во однос на емисиите на бучава произведени од возилата кои се движат по регионалниот пат. Споредено со слични инсталации во земјата и регионот и извршени мерења, нивото на бучава од вакви инсталации во поглед на максимално дозволените емисии на штетна бучава, е далеку под дозволеното ниво.

VI.6 Вибрации

Податоци (и опис на вибрациите) треба да се предвидат или да се однесуваат на изминатата година.

Идентификувај ги изворите на вибрации кои влијаат на животната средина надвор од границите на постројката и забележи ги резултатите на мерењата или пресметките кои се изведувале. Во извори на вибрации може да се вклучат и бучавата од транспортот што се одвива во инсталацијата. За новите инсталации или за измените во инсталациите се вклучуваат сите извори на вибрации и било кои вибрации кои настануваат за време на градбата. Сите извори треба да се опишат во графички анекси.

Дополнителната документација треба да го сочинува **Прилогот VI. 6**

ОДГОВОР:

Не е применливо.

VI.7 Извори на нејонизирачко зрачење

Идентификувај ги изворите на нејонизирачко зрачење (светлина, топлина и др.) кои влијаат на животната средина надвор од хигиенската зона на постројката и забележи ги резултатите на мерењата или пресметките кои се извршени.

ОДГОВОР:

Не е применливо.

VII СОСТОЈБИ НА ЛОКАЦИЈАТА И ВЛИЈАНИЕТО НА АКТИВНОСТА

VII.1 Опишете ги условите на теренот на инсталацијата

Обезбеди податоци за состојбата на животната средина (воздухот, површинската и подземна вода, почвата, бучавата) кои се однесуваат на изградбата и започнувањето на инсталацијата со работа.

Обезбеди оценка на влијание на било кои емисии во животната средина, вклучувајќи ги и медиумите во кои не се направени емисиите.

Опиши, каде е соодветно, мерки за минимизирање на загадувањето на големи далечини или на територијата на други држави.

ОДГОВОР:

Во Прилогот VII.1 дадени се податоци за условите на теренот на локацијата каде што е поставена живинарската фарма Долнени.

VII.2 Оценка на емисиите во атмосферата

Опиши ги постоечките услови во поглед на квалитетот на воздухот со посебена напомена на стандардите за квалитет на амбиенталниот воздух.

Да се наведе дали емисиите од главните загадувачки супстанции од *Правилникот за максимално дозволени концентрации и количество и за други штетни материји што може да се испуштаат во воздухот од одделни извори на загадување (Сл.весник 3/90)* во атмосферата можат да наштетат на животната средина. Ако е детектиран мирис надвор од границите на инсталацијата да се обезбеди оценка на мирисот во однос на фреквенцијата и локацијата на појавување.

Дадете детали и оценка на влијанијата на било кои постоечки или предвидени емисии во животната средина, вклучувајќи ги и медиумите различни од оние во кои емисиите би се случиле.

Во Прилогот VII.2 треба да се дадат модели за дисперзија на емисиите во атмосферата од различните процеси во инсталацијата.

ОДГОВОР:

На барање на фармата, Централната лабораторија за животна средина при Министерството за животна средина и просторно планирање, изврши мерења на хемиските загадувачи и прашина во излезните гасови, кои се емитираат во атмосферата од живинарската фарма. Еден од издувните оџаци на халата за одгледување на несилки беше избран како мерно место. Проценките беа дека емисиите од овие издувни оџаци се константни и претставуваат постојан извор на емисии во атмосферата.

Емисиите кои се емитираат од времената депонија за животински отпад се од времен карактер, и непостојани, со оглед на карактерот на емисиите, поради тоа и не беа земени во предвид.

Мерењето ги опфати следните параметри: температура на издувните гасови, концентрација на CO, SO₂, NO_x, CO₂ како и концентрација на цврсти честички.

Резултатите од мерењата се прикажани табеларно во Прилогот VI. Истите се споредени со максимално дозволените концентрации согласно Правилникот за максимално дозволени концентрации и количество и за други штетни материи што може да се испуштаат во воздухот од одделни извори на загадување (Сл. Весник на СРМ бр. 3/90, Член 5, Табела I, Член 8, Табела IV), и констатирано е дека емисиите на мерените параметри се во дозволените граници.

VII.3 Оценка на влијанието врз површинскиот реципиент

Опиши ги постоечките услови во поглед на квалитет на водата со посебно внимание на стандардите за квалитет на животна средина (Уредба за класификација на водите, Сл. Весник бр.18 од 1999 година). Треба да се пополни Табелата [VII.3.1](#).

Наведете дали емисиите на главните загадувачки супстанции (како што се дефинирани во Анекс IV од Додатокот на Упатството) во водата можат да наштетат на животната средина.

Дадете детали и оценка на влијанијата на било кои постоечки или предвидени емисии во животната средина, вклучувајќи ги и медиумите различни од оние во кои емисиите би се случиле.

Деталите од оценката и било кои други релевантни информации за реципиентот треба да се поднесат во **Прилог VII.3**.

ОДГОВОР:

Живинарската фарма со применетите техники во производството генерира незначителна количина на отпадни води.

Отпадните води кои се генерираат како резултат на миењето односно одржување на халите и опремата, се испуштаат во околните зелени површини околу халите. Овие отпадни води се јавуваат кога се врши миењето на халите, еднаш годишно на халите за пилиња, и еднаш во 12-15 месеци на халите за несилки. Миењето се изведува без употреба на детергенти и хемиски препарати, што значи дека се користи само топла вода. Се употребуваат високопритисни водни пумпи со млазници, кои значително допринесуваат во заштедата на вода, а со тоа и помало производство на отпадни води.

VII.4 Оценка на влијанието на испуштањата во канализација

Дадете детали и оценка на влијанијата на било кои постоечки или предвидени емисии во животната средина, вклучувајќи ги и медиумите различни од оние во кои емисиите би се случиле.

Деталите од оценката и било кои други дополнителни информации треба да се поднесат во **Прилог VII.4**.

ОДГОВОР:

Фекалните отпадни води кои се произведуваат во санитарните јазли во управната зграда и сортирницата се одведуваат преку систем на канализација во бетонска водонепропустна септичка јама, со доволен капацитет. Оваа јама се празни со возило-цистерна, по потреба.

Нема дополнителни испуштања во канализација од фармата.

VII.5 Оценка на влијанието на емисиите врз почвата и подземните води

Опиши го постоечкиот квалитет на подземните води, согласно Уредбата за класификација на водите (Сл. Весник 18-99). Табелите [VII.5.1](#) треба да се пополнат.

Дадете детали и оценка на влијанијата на било кои постоечки или предвидени емисии во почвата (пропусливи слоеви, почви, полупочви и карпести средини), вклучувајќи ги и медиумите различни од оние во кои емисиите би се случиле.

Ова вклучува расфрлање по површината, инјектирање во земјата и др.

Деталите за оценката вклучувајќи хидрогеолошки извештај (да се вклучат метеоролошки податоци и податоци за квалитетот на водата, класификација на водопрпусливиот слој, осетливост, идентификација и зонирањето на изворите и ресурсите), како и педолошки извештај треба да се поднесат во **Прилогот VII.5**. Кога емисиите се насочени директно на или во почвите треба да се направат испитувања на почвите. Треба да се идентификуваат сите осетливи водни тела (како резултат на површински емисии).

VII.5.1 Расфрлање на земјоделски и неземјоделски отпад

Табелите [VII.5.2](#) и [VII.5.3](#) треба да се комплетираат онаму каде што е соодветно. Повеќе информации се достапни во Упатството за ова барање.

Доколку отпадот се расфрлува на земјиште во туѓа сопственост, да се приложи соодветен договор со сопственикот.

ОДГОВОР:

Најголем извор на емисии во почвата и подземните води претставува привремената депонија за животински отпад, која се наоѓа во дворот на фармата. Фактот што отпадот се одложува на земја, без водонепропустна подлога, изложен на надворешни атмосферски

влијанија и без присуство на канал кој би ги зафаќал и одведувал отпадните води од исцедокот од отпадот, говори дека емисиите создадени од депонијата се директни и се насочени во почвата и подземните води.

Најголемо влијание се додава на емисиите на азот и фосфор, меѓутоа и други елементи како на пример, калиум, метан, микро-организми, тешки метали, антибиотици, метаболички и други фармацевтски материји можат да завршат во отпадот кои би предизвикале негативни ефекти на подолг рок.

Загадувањето на подземните води кое се должи на азотни соединенија, фосфор, патогени бактерии (салмонелата на пример) или тешките метали претставуваат најголема грижа од ваквите инсталации.

Загадувањето со азот во зависност од атмосферските влијанија и карактерот на почвата може да биде различно. Еден дел ќе се ослободи како амонијак во атмосферата, како несакана емисија на тој начин и намалувајќи го квалитетот на отпадот како ѓубриво. Присутен е ризикот поврзан со зголемување на нивото на азот и закиселувањето на почвата и подземните води, како и еутрификацијата на површинските води, што може да доведе до негативни ефекти врз биодиверзитетот на подрачјето, и загадување на подземните води.

Поголемите концентрации на фосфор, преку почвата и подземните води исто така можат да доведат до загадување на водотеци и создавање на отровни алги.

Емисиите во почвата и подземните води се поверојатни во зимските месеци, кога нема откуп на отпадот од страна на земјоделците. Периодот од март до октомври, до кога и трае сезоната за сеидба, животинскиот отпад не се задржува подолго од неколку дена на депонијата.

Националната регулативата во овој момент не ограничува со вредности за максимално дозволени концентрации на загадувачки материји во почвата. Меѓутоа со цел да се изврши проценка за емисиите во почва на фармата во овој момент, за споредба се прикажани вредностите за максимално дозволените концентрации на поедини тешки метали, во определени земји во светот.

Хемиски елемент	Фарма Долнени	МДК Австрија	МДК Канада	МДК Полска	МДК Јапонија	МДК Англија	МДК Германија
1	2	3	4	5	6	7	8
N	90	-	-	-	-	-	-
Cd	0.68	5	8	3	-	3	2
Co	<0.005	50	25	50	50	-	-
Cr	87.3	100	75	100	-	50	200
Cu	27.6	100	100	100	125	100	50
Ni	20.01	100	100	100	100	50	100
Pb	18.01	100	200	100	400	100	500
Zn	140.1	300	400	300	250	300	300
Fe	-	-	-	-	-	-	-
Mn	-	-	-	-	-	-	-
P	-	-	-	-	-	-	-

Вредности на максимално дозволени концентрации МДК за тешки метали во почвата (mg/kg) во поедини земји во светот (KABATA-PENDIAS, 1995)

Во споредба со максимално дозволените концентрации во поедини земји од светот, концентрации на поедини тешки метали во почвата се во рамките на дозволените граници.

Примерокот за анализа на почвата е земен во непосредна близина на времената депонија за животински отпад.

VII.6 Загадување на почвата/подземната вода

Треба да бидат дадени детали за познато минато или сегашно загадување на почвата и/или подземната вода, на или под теренот.

Сите детали вклучувајќи релевантни истражувачки студии, оценки, или извештаи, резултати од мониторинг, лоцирање и проектирање на инсталации за мониторинг, планови, цртежи, документација, вклучувајќи инженеринг за спречување на загадувања, ремедијација и било кои други дополнителни информации треба да се вклучат во Прилогот **VII.6**.

ОДГОВОР:

Фармата е во функција од 1970 година, тогаш како дел од земјоделскиот комбинат Прилеп, од Прилеп. Од информациите кои се познати фармата работела повеќе од 25 години, со полн капацитет и со поголем број на вработени. Еден период пред превземањето на фармата од сегашниот сопственик фармата не е во функција.

Фармата не поседува никакви документи кои би потврдиле дека до сега се вршени мерења на емисиите во почва во рамките на фармата. Исто така не постои континуиран мониторинг на територијата на општина Долнени кој би го следел степенот на загадување на почвата. Поради тоа не може да се проценат евентуалните досегашни емисии во почва и подземните води на теренот.

Процесот на подготовка на ИСКЗ барањето опфати мерење и хемиска анализа на почва и тоа вкупен азот, вкупен фосфор како и анализа на тешки метали, приуствени во близина на депонијата за животински отпад.

Податоците од лабораториските анализи извршени на примерок од почвата земен во непосредна близина на депонијата за животински отпад за потребите на Барањето за усогласување со оперативен план се дадени во Прилог VI.

VII.7 Оценка на влијанието врз животната средина на искористувањето на отпадот во рамките на локацијата и/или неговото одлагање

Опиши ги постапките за спречување на создавање отпад и искористување на истиот. *Дадете детали и оценка на влијанието врз животната средина на постоечкото или предложеното искористување на отпадот во рамките на локацијата и/или неговото одлагање, вклучувајќи ги и медиумите различни од оние во кои емисиите би се случиле.*

Овие информации треба да се дел од Прилогот **VII.7**.

ОДГОВОР:

Животинскиот отпад кој се создава на фармата се одложува во кругот на фармата, на времената депонија, се до неговото одведување. Отпадот наоѓа примена како ѓубриво за земјоделските посеви, особено за локалните земјоделци, на кои и се продава истото.

Депонијата зафаќа површина од околу 150 m², со сегашниот капацитет на живина присутен на фармата. Отпадот се одлага директно на земја, без дополнителна подлога што резултира со емисии во почвата и подземните води, предизвикани од исцедокот кој се јавува од отпадот. Исцедокот е особено изразен под влијание на атмосферските влијанија, имајќи го предвид фактот што станува збор за отворена депонија.

Одложувањето на отпадот на локацијата допринесува за појава на миризба.

Овие влијанија се поизразени во текот на зимските месеци, од октомври до март, кога отпадот се таожи на депоонијата. Периодот од март до октомври нема таложене на отпадот повеќе од неколку дена на локацијата, бидејќи во периодот на сеидба тој се продава.

VII.8 Влијание на бучавата

Дадете детали и оценка на влијанијата на сите постоечки или предвидени емисии врз животната средина, вклучувајќи ги и медиумите различни од оние во кои емисиите би се случиле.

Мерења од амбиенталната бучава

Пополнете ја Табела [VII.8.1](#) во врска со информациите побарани подолу:

1. Наведете ги максималните нивоа на бучава што може да се појават на карактерстични точки на границите на инсталацијата. *(наведете го интервалот и траењето на мерењето)*
2. Наведете ги максималните нивоа на бучава што може да се појават на посебни осетливи локации надвор од границите на инсталацијата.
3. Наведете детали за постоечкото ниво на бучава во отсуство на бучавата од инсталацијата.

Во случај кога се надмината граничните вредности дадени со Одлуката за утврдување во кои случаи и под кои услови се смета дека е нарушен мирот на граѓаните од штетена бучава (Сл. Весник 64 од 1993 год.), во **Прилогот VII.8** треба да се приложат модели на предвидување, мапи, дијаграми и придружни документи, вклучувајќи детали за намалување и предложените мерки за контрола на бучавата.

ОДГОВОР:

Може да се заклучи дека бучавата е во дозволените граници и не претставува позначајно загадување на животната средина. Дополнително може да се напомене дека соседните парцели претставуваат главно земјоделски површини, и дека фармата се наоѓа во непосредна близина на регионалниот пат Прилеп – Кичево.

VIII ОПИС НА ТЕХНОЛОГИИТЕ И ДРУГИТЕ ТЕХНИКИ ЗА СПРЕЧУВАЊЕ, ИЛИ ДОКОЛКУ ТОА НЕ Е МОЖНО, НАМАЛУВАЊЕ НА ЕМИСИИТЕ НА ЗАГАДУВАЧКИТЕ МАТЕРИИ

Опиши ја предложената технологија и другите техники за спречување или, каде тоа не е можно, намалување на емисиите од инсталацијата.

VIII.1 Мерки за спречување на загадувањето вклучени во процесот

Треба да бидат вклучени детали за системите за третман/намалување (емисии во воздух и вода), заедно со шеми доколку е можно.

За секоја идентификувана емисиона точка пополнете Табела [VIII.1.1](#) и вклучете детални описи и шеми на сите системи за намалување.

Прилогот VIII.1 треба да ги содржи сите други придружни информации.

VIII.2 Мерки за третман и контрола на загадувањето на крајот од процесот

Треба да бидат вклучени детали за системите за третман/намалување (емисии во воздух и вода), заедно со шеми доколку е можно.

Прилогот VIII.2 треба да ги содржи сите други придружни информации.

ОДГОВОР:

Во Прилогот VIII кој ги содржи поглавјата VIII.1 и VIII.2 се дадени деталите за применетите и предвидените мерки за спречување и контрола на загадувањето.

IX МЕСТА НА МОНИТОРИНГ И ЗЕМАЊЕ НА ПРИМЕРОЦИ

Идентификувајте ги места на мониторинг и земање на примероци и опишете ги предлозите за мониторинг на емисиите.

Пополнете ја табелата [IX.1.1](#) (онаму каде што е потребно) за емисиите во воздух, емисии во површински води, емисии во канализација, емисии во почва и за емисии на отпад. За мониторинг на квалитетот на животната средина, да се пополни табелата [IX.1.2](#) за секој медиум на животната средина и мерно место поединечно.

Потребно е да се вклучат детали за локациите и методите на мониторингот и земање примероци .

Прилогот IX треба да ги содржи сите други придружни информации.

ОДГОВОР:

Во **Прилогот IX-а** претставени се (на ситуационата мапа) местата за земање на примероци и вршење на мониторинг, додека во **Прилогот IX-б** се прикажани табелите за Мониторинг на емисиите и точки на земање на примероци.

X ЕКОЛОШКИ АСПЕКТИ И НАЈДОБРИ ДОСТАПНИ ТЕХНИКИ

X.1 Опишете ги накратко главните алтернативи на предлозите содржани во барањето, доколку постојат такви.

Опишете сите еколошки аспекти кои биле предвидени во однос на почисти технологии, намалување на отпад и замена на суровините.

Опишете ги постоечките или предложените мерки, со цел да се обезбеди дека:

1. Најдобрите достапни техники се или ќе се употребат за да се спречи или елиминира или, онаму каде што не е тоа изводливо, генерално да се намали емисијата од активноста;
2. не е предизвикано значајно загадување;
3. создавање на отпад е избегнато во согласност со Законот за отпад; кога отпад се создава, се врши негово искористување, или кога тоа технички и економски е невозможно, се врши негово одлагање и во исто време се избегнува или се намалува неговото влијание врз животната средина;
4. енергијата се употребува ефикасно;
5. преземени се потребните мерки за спречување на несреќи и намалување на нивните последици (како што е детално опишано во Делот XI);
6. преземени се потребните мерки по конечен престанок на активностите со цел избегнување на сите ризици од загадување и враќање на локацијата во задоволителна состојба (како што е детално опишано во Делот XII);

Прилогот X треба да ги содржи сите други придружни информации.

Образложете го изборот на технологијата и дадете образложение (финансиско или друго) зашто не е имплементирана технологија предложена со Белешките за НДТ или БРЕФ документите.

ОДГОВОР

Фармата е изградена во почетокот на седумдесеттите години на минатиот век, меѓутоа истата е во добра работна кондиција во поглед на очуваноста на опремата и објектите во целина.

Поставеноста на фармата во однос на населените места е добра,

Во **Прилогот X** се дадени проценките за мерките и активностите кои треба да се применат во иднина со цел подобрување на квалитетот на животната средина, а да не се наруши работата на живинарската фарма.

XI ПРОГРАМА ЗА ПОДОБРУВАЊЕ

Операторите кои поднесуваат барање за интегрирана еколошка дозвола приложуваат предлог-програма за подобрување на работата на инсталацијата и заштитата на животната средина.

ОДГОВОР:

Оперативниот план произлегува од мерките наведени во одговорите на претходните поглавја. Деталите за него се дадени во **Прилогот XI**, каде е сместен и формуларот од Сл. В. РМ 53/05.

XII ОПИС НА ДРУГИ ПЛАНИРАНИ ПРЕВЕНТИВНИ МЕРКИ

XII.1 Спречување на несреќи и итно реагирање

Опиши ги постоечките или предложените мерки, вклучувајќи ги процедурите за итни случаи, со цел намалување на влијанието врз животната средина од емисиите настанати при несреќи или истекување.

Исто така наведете превземените мерки за одговор во итни случаи надвор од нормалното работно време, т.е. ноќно време, викенди и празници.

Опишете ги постапките во случај на услови различни од вообичаените вклучувајќи пуштање на опремата во работа, истекувања, дефекти или краткотрајни прекинати.

Прилогот XII.1 треба да ги содржи сите други придружни информации.

ОДГОВОР:

Во **Прилогот XII** детално се објаснети сите мерки кои ќе се превземат при настанување на ваков вид несреќи, како и изработениот елаборат за заштита од пожари.

XII.2 Други важни документи поврзани со заштитата на животната средина

Коментарите за други придружни документи како што се: волонтерско учество, спогодби, добиена еко ознака, програма за почисто производство итн. треба да се содржат во **Прилогот XII.2**.

XIII РЕМЕДИЈАЦИЈА, ПРЕСТАНОК СО РАБОТА, ПОВТОРНО ЗАПОЧНУВАЊЕ СО РАБОТА И ГРИЖА ПО ПРЕСТАНОК НА АКТИВНОСТИТЕ

Опишете ги постоечките или предложените мерки за намалување на влијанието врз животната средина по престанок на целата или дел од активноста, вклучувајќи мерки за грижа после затворање на потенцијални загадувачки резиденти.

Прилог XIII треба да ги содржи сите други придружни информации.

ОДГОВОР:

Во живинарската фарма Долнени не е направена проценка на периодот за запирање на активностите, ниту пак се планира престанок во догледна иднина. Меѓутоа, согласно Законот за животна средина и Директивата за интегрирано спречување и контрола на загадувањето, фармата Долнени ќе изготви план за престанок со работа, ремедијација и грижа по престанокот на активностите на локацијата. Предлогот за основните мерки и план за имплементирање на овие цели се дадени во Прилог XIII.

XIV НЕТЕХНИЧКИ ПРЕГЛЕД

Нетехничкиот преглед на барањето треба да се вклучи на ова место. Прегледот треба да ги идентификува сите позначајни влијанија врз животната средина поврзани со изведувањето на активноста/активностите, да ги опише сите постоечки или предложени мерки за намалување на влијанијата. Овој опис исто така треба да ги посочи и нормалните оперативни часови и денови во неделата на посочената активност.

Следните информации мора да се вклучат во нетехничкиот преглед:

Опис на :

- инсталацијата и нејзините активности,
- сировини и помошни материјали, други супстанции и енергија кои се употребуваат или создаваат од страна на инсталацијата,
- изворите на емисии од инсталацијата,
- условите на теренот на инсталацијата и познати случаи на историско загадување,
- природата и квантитетот на предвидените емисии од инсталацијата во секој медиум поодделно како и идентификацијата на значајните ефекти на емисиите врз животната средина,
- предложената технологија и другите техники за превенција или, каде не е можно, намалување на емисиите од инсталацијата,
- проучени главни алтернативи во однос на изборот на локација и технологии;
- каде што е потребно, мерки за превенција и искористување на отпадот создаден од инсталацијата,
- понатамошни планирани мерки што соодветствуваат со општите принципи на обврските на операторот, т.е.
 - (а) Сите соодветни превентивни мерки се преземени против загадувањето, посебно преку примена на најдобрите достапни техники;
 - (б) не е предизвикано значајно загадување;
 - (в) создавање на отпад е избегнато во согласност Законот за отпад; кога отпад се создава, се врши негово искористување, или кога тоа технички и економски е невозможно, се врши негово одлагање и во исто време се избегнува или се намалува неговото влијание врз животната средина;
 - (г) енергијата се употребува ефикасно;
 - (д) преземени се потребните мерки за спречување на несреќи и намалување на нивните последици;
 - (е) преземени се потребните мерки по конечен престанок на активностите со цел избегнување на сите ризици од загадување и враќање на локацијата во задоволителна состојба.
- планираните мерки за мониторинг на емисиите во животната средина.

Прилогот XIV треба да ги содржи сите други придружни информации.

ОДГОВОР:

Во Прилогот XIV е дадено нетехничкото резиме.

XV ИЗЈАВА

Изјава

Со оваа изјава поднесувам барање за дозвола/ревидирана дозвола, во согласност со одредбите на Законот за животна средина (Сл.весник бр.53/05) и регулативите направени за таа цел.

Потврдувам дека информациите дадени во ова барање се вистинити, точни и комплетни.

Немам никаква забелешка на одредбите од Министерството за животна средина и просторно планирање или на локалните власти за копирање на барањето или негови делови за потребите на друго лице.

Потпишано од : Друштво за трговија производство и транспорт ЈОКИ КОМЕРЦ Атанас ДООЕЛ с.Брвеница, Брвеница – Подружница ФАРМА ДОЛНЕНИ с. Долнени, Долнени

Датум : 23.06.2011 год.

(во името на организацијата)

Име на потписникот : АТАНАС ВЕСЕЛИНОВСКИ

Позиција во организацијата : УПРАВИТЕЛ НА ДРУШТВОТО